

Beszámoló – EFOP-5.2.4-17-2017-00008 sz. projektben

Korosztályos partneri találkozó Nagykanizsán 2020.02.29

Korosztályos partneri találkozóink ezúttal is nagycsoportos munkával és szabadidős tevékenységgel telt, méghozzá a farsang jegyében, s az egy héttel korábban tartott balatonszemesi találkozót követően kifejezetten érződött, mennyivel kötetlenebb és közvetlenebb módon fordultak egymás felé a más-más iskola diákjai. A nagykanizsai, a pécsi, valamint a balatonszemesi tanulók teljes létszámban képviseltették magukat. A busszal érkező csoportok a Kodály Zoltán Művelődési Ház előtt találkoztak már koradélelőtt, kísérő pedagógusaik és a szakmai megvalósítók gyűréjében. Az épület előtti kötetlen beszélgetés, várakozás után a művelődési ház nagytermében kezdődött a találkozó érdemi része.

Már az előző korosztályos partneri találkozó végén azt kértük gyerekektől és felnőttektől egyaránt, hogy előzetesen készítsenek olyan maszkot maguknak, amely szerintük leginkább kifejezi az egyéniségüket, vagy valamely személyiségjegyükre igaz lehet. Mindezt azért kértük, hogy egyfelől gondolkodjanak az elmúlt projektidőszak tapasztalataival felvértezve a képességeiken, tulajdonságaikon, világlátásukon, gondolkodásmódjukon, korlátaikon, és próbálják meg kifejezni azt, amit társaik felé magukból sugározni szeretnének. Sokan már a művelődési ház előtt feltették a maszkjaikat, s ami nagy öröm volt, hogy egyfelől senki nem akarta megúszni vagy letudni a speciális házi feladatot, másfelől a felnőttek ugyanolyan partnernek bizonyultak, mint az általuk idekísért gyerekek.

Az egymás megismerése iránti vágy és hajlandóság teljesen új szintjét jelentette az a játék, ami az arc eltakarásával megteremtődött. A színház eszköztárának alapvető kelléke, mi több, a színház szimbóluma a maszk, a nevető és síró kettősség, az emberi mimika, mint érzelem kivetítő eszköz. A jórészt nagyon vidám, felhőtlen hangulatban zajlott beszélgetések azt eredményezték, hogy a gyerekek egymás felé forduljanak, érvényesüljön a bennük rejtőző, új ismeretszerzés és tapasztalás akarata, s közben a reakciókra éppúgy kíváncsiak legyenek, mint ahogy megfejteni akarjanak másokat, akik a velük szemben lévő maszk alatt rejtőznek, s mindezt a metakommunikáció minden elemével tették.

A kötetlen „újraismerkedés” után tereltük őket szakmailag kötöttebb mezsgyére, a megismerések, a felismerések elmondása, közös gondolkodás, közös beszélgetések révén. A tapasztalások felfejtésében a jelenlévő szakmai megvalósítók, pedagógusok segítségét is kértük, különösen azért, hogy az együttes munkát megteremtsük a különböző korosztályok között, s azért is, hogy minden korosztályi réteg véleménye markánsan megjelenhessen. A tapasztalás játék keretében zajlott.

Elsőként azt kértük a gyerekektől, hogy alkossanak úgy csoportokat, hogy az egyes, általuk megismert és szimpatikusnak tartott társaikkal (legyen az gyerek vagy felnőtt) álljanak össze (erre volt jó a konkrét, keretek közötti foglalkozás előtti kinti disputa). A cél az volt, hogy felismerjék, a hatékony együttműködés a partnerközpontúságnak, a nyitottságnak és a rugalmasságnak olyan együttállása, amely egyszerre jelenik meg a kreatív műhelyekben, a tanári tervezőcsoportokban, a projektekben, a közösségi programokban és a bizalommal teli légkörben. Az együttműködés magas szintje már nem feltételez egy alapvető, az iskolai lét során naponta tapasztalt és alkalmazott hierarchikus rendszert,



hanem egymás igazi mentorálását, saját képességeink révén a másik empatikus és szakmai segítségét, a visszajelzésekben gazdag, közös, gyakori, tanulást támogató értékelést, a változások és a konfliktusok hatékony kezelését, változatos kommunikációs és információs formákat jelent és biztosít. A professzionális tanulószervezet alapvető jellemzője a kreativitás (Hord-Sommers, 2008). A jó együttműködésnek egyébként három feltétele van: a bizalom, az alkotó légkör és a bátorság. S ahogy a szakemberek megfogalmazták: „a kreatív iskolában, így az anyanyelvi órán is, a bizalom alapvető, hiszen ez elengedhetetlenül szükséges a kreativitáshoz (is), amely kellő bátorsággal párosulva, oldottsággal és humorral fűszerezve csodákra lehet képes. Olyan gyermekkori csodákra, amelyekre annak idején mindnyájan képesek voltunk.” Itt érhető tetten a gyermeki tanítás ereje a felnőttre és egymásra nézve.

Mivel a kollektív drámai szintű és drámapedagógiai eszközökkel történő csoportépítés esetében a moderátor egyfajta „kontroll” szerepet lát el, irányítja a csoport munkáját, fontos volt, hogy a csoport kreativitását, szárnyalását nem szorítsuk háttérbe: fel kellett ismerni annak a lehetőségét, hogy miként tudjuk használni a csoport ötleteit, miként tudunk rendezőtanárként a játékok rögtönzött ötleteiből éles szemű dramaturg módjára építkezni.

A kreatív foglalkozás jól egészítette ki a meglehetősen nagy figyelmet igénylő fogalmi meghatározásokat. Az empátia, a mások iránti figyelem, a másik fizikai és lelki elfogadására irányuló gyakorlatok, a koncentrált jelenlét, a belső elcsendesedésre irányuló játékok, vagy az együttműködésre, s nem utolsósorban a kreatív, problémamegoldásra szolgáló játékok felszabadult hangulatot, nagy örömet idéztek elő a gyerekekben. Érdekes volt megfigyelni, hogy néhány gyereknél az elcsöndesedés, a koncentrált figyelem előhívását lehetett a legnehezebben elérni. A foglalkozás végén egy kézzsoritás, mint a csoportban körbe menő üzenet, meglepően nagy érzelmi visszhangra talált.

A gyerekeket és a pedagógusokat a saját maguk által kialakított konszenzusos csoportjaikon belül arra biztattuk, hogy fogalmazzák meg a másokban látott magatartásjegyeket, stílusjegyeket, ezek beazonosítható formáit, majd határozzák meg saját magukat, az általuk érzett kivetüléseket, amiket társaik észlelnek, majd oda és vissza is kértük, hogy csoportszinten véleményezzék az érintettek, illetve a többiek, miben értenek egyet és mit látnak másképp. Ez az út kifejezetten segítette

- az egyéni hatáskeltés lehetőségeinek felmérését,
- az emberi hatótávolság érzékelését,
- a verbális és nonverbális kommunikációs eszközrendszer elemeinek megismerését,
- az empatikus készség kialakulását, fejlesztését,
- a koncentráció, a figyelem erősítését a megfigyelőképességgel párhuzamosan.

Ezt követően a már kialakított csoportokkal épületbejárást szerveztünk. Az épület legkülönbözőbb tereiben rejtettünk el célzott üzeneteket, amelyek mindegyike másik képességre, affinitásra utaló instrukciót rejtett. Az instrukció arra vonatkozott, hogy közösen egy-egy adott észlelési feladatot oldjanak meg. Az akadályversenyek mintájára a megoldott feladatok után pontokat kaptak a résztvevők, és minden egyedi résztvevő pontja csoportos összpontszámmá alakult.

Végezetül arra kértük a vegyes csoportok felnőtt tagjait, hogy a gyerekekkel közösen azonosítsák a saját csoportjukon belül észlelhető kompetitív hiányosságokat, azokat állítsák analógiába a saját



GPS Trend Kft.

Tudjuk az irányt...

településükön, a mikrokörnyezetükben található helyi problémákkal, adottságokkal, jelenségekkel, és beszéljék át, miben különböznek a települések az emberi magatartásokban, közösségi színterű megoldásokban, és magukat hol látják az egyes problémamegoldó helyzetekben. Ezekben pedig szakembereink világítottak rá, hol találhatóak közös, generációkon felül álló egyetértési pontok, és hol fedezhetők fel korosztályos gondolkodási differenciák.

A napközbeni ebéd, illetve a búcsúzás még nagyobb összetartozást mutató hajlandóságot hozott, amiből könnyen leszűrhető volt a korosztályos partneri találkozó eredményessége. A jutalmat a fánkfesztiválon elfogyasztott finomságok jelentették: a gyerekek az előző fánkfesztiválon is részt vettek és nagyon várták, hogy újra kóstolhassák a süteményeket.

Kelt: 2020.03.03.

*Kabos Erika*